

Buien, rukwinden - maar we kunnen malen!

Analyse van Henk: een stevige depressie boven Finland trekt warme lucht uit het zuiden aan. Die lucht bevat nogal wat vocht en dat zorgt voor een ketting van kou- en warmtefronten die recht over ons heen trekt. Als we wat geluk hebben zitten we net achter het koufront en is het dus droog. Het zal wel overwegend bewolkt zijn, al is een zonnetje mogelijk. De wind is krachtig: ik denk 4 Bft, uit zuidwestelijke richting. Zuidwest - regennest! De nabijheid van het front kan buien geven en in die buien kan de wind aantrekken. Met de zeilvoering dus daar rekening mee houden. Bij twijfel even vangen, je hoeft de polder immers niet droog te malen tegenwoordig.

Het KNMI vindt er dit van: *zaterdagochtend begint vooral in de noordwestelijke helft regenachtig. De regen neemt geleidelijk wel in activiteit af, maar het blijft daar bewolkt. In het zuidoostelijk deel is het overwegend droog en mogelijk komt daar de zon af en toe tevoorschijn. De maximumtemperatuur loopt uiteen van 13°C in het noorden tot 18°C in Limburg. Er staat een zwakke tot matige zuidwestelijke wind. In het noordelijk kustgebied is de wind af en toe vrij krachtig. In de avond draait de wind naar een richting tussen zuid en oost. (Bron:KNMI)*

Vragen over het huiswerk

Lezen H12: 12.6.2 tot eind (oud: 12.5.2 tot eind)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
2. Hoe lopen de kaarbomen en waarom is dat zo?
3. De aanslag loopt voorbij de .. ?
4. Hoe heten de balkjes die op het staakijzer zijn bevestigd en waar dienen die voor?
5. Komen er ook graanmolens voor die geen klapspanen hebben?
6. Waar is de scheiplank voor?
7. Als een molen een aanhouder heeft - waar zit die dan en wat is zijn functie?
8. Als ik een goed werkend jagertje heb kan ik dan minder vaak schoonmaken?
9. Wat valt op aan de kerven van ligger en looper ten opzichte van elkaar?
10. Wanneer is een steen rijk? En wanneer arm?
11. Wat is uitlichten, wat is bijhouden en wanneer doe je wat?
12. Als het te hard gaat, wordt het meel dan grover of fijner?
13. Hoe heet de verdieping in de steen: de kerf of de uitslag?
14. Een reguleerder duwt of trekt via stangen aan .. welk onderdeel?
15. Waar is een afgemalen looper nog wel geschikt voor te maken?
16. Wat is een wolfje en waar kom je ze wel tegen?
17. Hoe zwaar is een bilhamer ongeveer?
18. Als een looper te rijk is - waar zit dan het (te) rijke deel?
19. Waarom zitten er 4 kraangaten in een steen? De steenkraan werkt maar met twee!
20. Waarom vul je de balanceerbussen niet met lood?
21. Wat is de veiligste constructie van een kammenluiwerk: in de kammen trekken of op de bovenas laten vallen?
22. Waar staat de afkorting 'Widia' voor?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H12: 12.6.2 tot eind (oud: 12.5.2 tot eind)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
Blote benen en geknipte nagels voor de Prins - of vier lange halve als we gaan malen.
2. Hoe lopen de kaarbomen en waarom is dat zo?
De kaarbomen lopen schuin naar beneden en naar elkaar toe. Dat is omdat de schuddebak ook zo'n vorm heeft. Het graan moet schuin naar beneden lopen en ook in de breedte van het kropgat worden gedwongen.
3. De aanslag loopt voorbij de .. ?
De aanslag loopt voorbij het staakijzer dat in de steenspil steekt.
4. Hoe heten de balkjes die op het staakijzer zijn bevestigd en waar dienen die voor?
Dat zijn de klapspanen en ze dienen om de aanslag een tik te geven zodat de schuddebak gaat schudden.
5. Komen er ook graanmolens voor die geen klapspanen hebben?
Ja, als molens een vierkant staakijzer hebben is dat ook voldoende om de schuddebak te schudden en zijn de klapspanen niet nodig.
6. Waar is de scheiplank voor?
De scheiplank zit aan het einde van de maalbak en stopt de meelafvoer naar de zak als hij wordt geplaatst.
7. Als een molen een aanhouder heeft - waar zit die dan en wat is zijn functie?
De aanhouder is een houten veer - of soortgelijke constructie - die er voor zorgt dat de aanslag met grotere kracht tegen het staakijzer wordt getrokken.
8. Als ik een goed werkend jagertje heb kan ik dan minder vaak schoonmaken?
Nee, zonder jagertje moet je helemaal niet willen werken. Het gebruik van de strijker maakt het regelmatig reinigen van de ruimte tussen kuipwand en looper ook niet overbodig. Maar de jager (of strijker) voorkomt wel dat meel op de meelring blijft liggen en zo een bron van ellende wordt omdat er insecten in nestelen.
9. Wat valt op aan de kerven van ligger en looper ten opzichte van elkaar?
Deze kerven (de verhogingen) zijn precies omgekeerd ten opzichte van elkaar en vormen zo een soort schaar. Zie de CD die de instructeur vandaag bij zich heeft.
10. Wanneer is een steen rijk? En wanneer arm?

Rijk of arm (aan steen) is een uitdrukking die je gebruikt **ten opzichte van de gewenste vorm van de steen**. De ligger moet vlak zijn. Is hij dat niet is hij te rijk (heeft hij een bult in het midden). De looper moet in het midden hol zijn (arm aan steen). Is hij dat niet is hij te rijk want hij heeft GEEN holling in het midden. Hoe de looper en de ligger gevormd moeten zijn onthoud je aan de hand van de bolhoed.

11. Wat is uitlichten, wat is bijhouden en wanneer doe je wat?
Uitlichten is de steen iets optillen zodat hij wat lichter kan gaan draaien als bijvoorbeeld de wind wat afneemt en bijhouden is de steen iets laten zakken zodat hij wat harder op de ligger drukt tijdens het malen. Dit doe je als de wind toeneemt.
12. Als het te hard gaat, wordt het meel dan grover of fijner?
Grover. Draait de molen sneller dan komt daardoor niet alleen méér graan tussen de stenen maar wordt dat graan door de sneller draaiende loper ook veel sneller tussen de stenen naar buiten gevoerd. Dit levert een te grof meel op; de reden hiervan is dat door de grotere hoeveelheid graan de druk per graankorrel sterk afneemt.
13. Hoe heet de verdieping in de steen: de kerf of de uitslag?
De uitslag. "Dat wat je er uit slaat".
14. Een reguleur duwt of trekt via stangen aan .. welk onderdeel?
Via stangen aan de lichtboom.
15. Waar is een afgemalen loper nog wel geschikt voor te maken?
Een afgemalen loper heeft een te laag gewicht gekregen om nog voldoende maaldruk te kunnen uitoefenen. Hij kan dan echter nog wel goed als ligger worden gebruikt. Omdat hij afgemalen is, is hij al bijna vlak, en een ligger moet juist vlak zijn.
16. Wat is een wolfje en waar kom je ze wel tegen?
Wolfjes zijn maalstenen met een diameter minder dan 1.10 m. doorsnee. Ze komen vooral voor in boerenmaalkoppeltjes.
17. Hoe zwaar is een bilhamer ongeveer?
Een bilhamer weegt ongeveer anderhalve kilogram.
18. Als een loper te rijk is - waar zit dan het (te) rijke deel?
Het rijke deel zit dan aan de binnenkant, dicht bij het kroggat.
19. Waarom zitten er 4 kraangaten in een steen? De steenkraan werk maar met twee!
In de loper zitten ze 2 aan 2 op verschillende hoogtes. Als de steen sleets wordt zitten de eerste twee niet meer voldoende in het midden en gebruik je het tweede stel. Zo kun je de steen dan toch nog draaien.
20. Waarom vul je de balanceerbussen niet met lood?
Balanceerbussen dienen om de loper in evenwicht te krijgen. Er zitten er 4 aan de bovenkant ingegoten. Lood is giftig, je vult dus met zand.
21. Wat is de veiligste constructie van een kammenluiwerk: in de kammen trekken of op de bovenas laten vallen?
In de kammen trekken, want moet je het touw loslaten (doordat je bijvoorbeeld door een zak werd gegrepen) dan valt het luiwerk uit het werk.
22. Waar staat de afkorting 'Widia' voor?
Duits: *Wie Diamant!* Zó hard is die staalsoort dan wel niet echt, maar wel heel hard.

